Medyada Çocuk Hakları

Bu politika belgesi, Sivil Sayfalar'da yayınlanan tüm haberler, kullanılan tüm içerikler ve görseller için Ceren Suntekin tarafından hazırlanmıştır.

SİVİL SAYFALAR

EUROPEAN ENDOWMENT FOR DEMOCRACY

Amaç ve Kapsam

1. Bu ilkeler, Sivil Sayfalar'da yayınlanan tüm haberler, kullanılan tüm içerikler ve görseller için geçerlidir.
2. Bu ilkelerden Sivil Sayfalar ekibi ile konuk yazarlar, içerik üreticileri sorumludur.
3. Bu ilkeler, Sivil Sayfalar'ın web sitesi, sosyal medya hesapları dahil, Sivil Sayfalar'dan çıkan yazılı basılı her tür materyal için geçerlidir.
4. Bu ilkeler, çocuklar hakkında haberler ve içinde çocuk geçen tüm haberler, röportajlar, metinler dahil çocuklarla üretilen içerikler için geçerlidir.
5. Bu ilkelerin amacı çocukların ve çocuklarla ilgili haberlerin görünürlüğünün hak temelli yapılmasının ve çocuk görsellerinin yanlış kullanımından doğan istismarların önüne geçerek çocukların haklarının korunmasının yaygınlaşmasının sağlanmasıdır.
6. Bu ilkelerin uygulanması için kontrol listesi dikkate alınmalıdır.
7. Bu ilkeler çocukların haklarını koruyan TC anayasası ve Türkiye'nin imzacısı olduğu Çocuk Hakları Sözleşmesi ile uyumludur.
8. Bu ilkeler bir suç olarak tanımlanan istismarla mücadele için Sivil Sayfalar'ın çalışma prensibini yansıtmaktadır.
9. Bu ilkeler çocukların bir birey olarak görüldüğü toplumsal değerleri yaygınlaştırmak, onların haklarına erişimlerinde alan açması için yapılandırılmıştır.
10. Bu ilkelerin diğer medya kurumlarına örnek teşkil etmesi ve hak temelli çocuk haberciliğini gündemleştirmesi hedeflenmiştir.

Konusu Çocuklar ya da Çocuk Hakları Olan İçerikler İçin Kontrol Listesi

- Her çocuğun bir birey olduğunu unutmam.
- Her çocuğun farklı ve biricik olduğunu bilirim. Çocukları yaşlarına, gelişimsel özelliklerine, görüntülerine, kendilerini ifade etme biçimlerine göre ayırmam; haberi anlatırken genellemelerden ve kalıp yargılardan kaçınırım.
- Basılı, yazılı, görsel, dijital hiçbir haberde çocukların onurunu zedeleyici, ayrımcı, küçük düşürücü, alaycı, aşağılayıcı dil ve görsel kullanmam. Bunların olduğu metinlerin yayınlanmasına ilkesel olarak izin vermem.

- Sadece çocuklarla ilgili hak ihlallerini değil, çocukların hakları ve özgürlüklerini de konu edecek haberler yaparım.

- Farklı çocuk gruplarının özel gereksinimlerini dikkate alır; çocukların kültür, kimlik, değerler, yaşadığı coğrafya, yaş, sosyo-ekonomik yapı, koşullarını ve bedensel özelliklerini göz önüne alarak içerikleri planlarım. Yayınların tüm çocuk gruplarını ve ihtiyaçlarını görünür kıldığından emin olurum.

- Çocuğu olumlu haberlerin öznesi yapar; ihlaller kadar hakların görünürlüğü için çalışırım.

- Yasada ve toplumda çocuk haklarının önüne geçen uygulamaları görünür kılar, bunları değiştirmenin/düzenlemenin yasa yapıcıların, yetişkinlerin görevi olduğunu unutmadan atıfta bulunurum.

- Medyanın çocuk haklarını görünür kılmak için çok önemli bir araç olduğunu unutmam.
- Haberle kullandığım görselin amacına hizmet edip etmediğini kontrol ederim.
- Haberde kullandığım görselin ve dilin benim mi yoksa çocuğun ihtiyacına mı hizmet ettiğine bakar; görselin ve haber dilinin istismarın ve mitlerin pekiştiricisi/normalleştirici olmadığından emin olurum.
- Haberin çocuk hakları ile ilgisinden emin olurum.
- Haberi çocukların kendi düşünceleri, kendi ifadeleri, kendi söylemeleri ile verdiğimde bunun çocuk üzerinde risk yaratan bir durumu olup olmadığını değerlendirir; buna göre önlemler alır, çocuğu zarar verecek durumlara karşı korumakla yükümlü olduğumu unutmam.

Çocukların Ürettiği ya da Çocuklarla Birlikte Üretilen İçerikler İçin Kontrol Listesi

- Haber yaptığım konu dışında çocukla özel hayatı ve mahremiyeti ile ilgili ilişkilenmem; konu dışında sorular sormam.

- Onunla küçümseyici, dalga geçici, sevimli bulan, aşağılayan, kahramanlaştıran ifadelerle konuşmam, ona olduğundan farklı davranmam; haberleri çocukların bir birey olduğu bakış açısıyla yaparım.

- Haber yaptığım çocuk ya da çocuk grubuna içerik, yöntem ve konuyla ilgili yeterince bilgi verir; bu bilgiyi vermek için alelacele hareket etmem. Çocuğa/çocuklara konuyu anlaması, değerlendirmesi, yorumlaması için yeterince zaman ayırırım.

- Çocuk/çocukların bu haberin içinde yer almak için gönüllü olduğundan emin olurum.
- Haberde yer alan ya da haberi birlikte yaptığım çocuğun ve çocuktan sorumlu kişinin, konuyu ve süreci tüm ayrıntıları ile açıklayarak izin ve onayını alırım.
- Çocukların kendilerinden ve bakıcılarından isimlerinin ve görüntülerinin kullanılması için yazılı izin ve onay alırım.
- Fiziksel mekanın ve çocukla kurduğum iletişimin baskı yaratmadığından, ona kendisini kötü hissettirmediğinden emin olurum. Gerekirse bunun için bir uzmandan destek alırım.

- Çalışma süresince çocuğun/çocukların ulaşımı, beslenmesi, her türlü şiddetten uzak güvenli bir ortamda olmasının haberi hazırlayan kişi ve kurum sorumluluğunda olduğunu unutmam, çocuklarla yapılacak herhangi bir çalışmada çocuğun bakımından sorumlu kişinin de çocukla olmasının önemini bilirim.

- Merak ettiği, sormak istediği, kaygı duyduğu herhangi bir konuyu sorabilmesi için ona alan açarım.

- Haberin yayına çıkmadan son halini mutlaka çocuk ya da çocuklara gösterip onay alırım. Yayınlanmış olsa dahi çocuğun fikrinin değiştirmesi halinde haberi yayından kaldıracağımın bilgisini veririm.

- Çocuğun/çocukların konuyu takip edebilmesi için haberciye nasıl ulaşabileceklerinin bilgisini veririm.

Bu yayın European Endowment for Democracy (EED) katkısıyla hazırlanmıştır. Yayının içeriği EED'nin resmi görüşünü yansıtmaz. Yayında yer alan bilgi ve görüşlerin sorumluluğu yalnızca yazara (yazarlara) aittir.